

Előfizetési árak:

Egész évre.	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

PÉNZKÜLDEMÉNYEK:

a »Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövet-
kezet« címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSZKY EMIL.

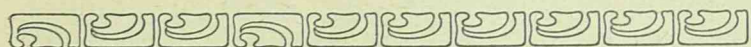
Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fill.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

XI. évfolyam.

Szászsebes, 1907. Julius 4.

27. szám

Előfizetési felhívás. Lapunk mai számá-
val a XI-ik évfolyam II-ik félévébe lépven,
ebből az alkalomból ismét kérjük az összes
erdészeti és vadászati altiszti és szolga személy-
zetet, hogy nehéz feladatunk megoldásában ne
csak az eddigi elég gyöngye, hanem fokozottabb
mértékben támogatni sziveskedjenek.

Az eddigi tapasztalatok eléggé bebizonyi-
tották, hogy az erdészeti és vadászati altiszti
és szolgaszemélyzet érdekeit minden irányban
kizárólag és egyedül a mi lapunk képviseli és
védelmezi, mit a jövőben még fokozottabb
mértékben szándékozunk tenni, ez azonban csak
akkor lenne lehetséges, ha azok, kiknek érde-
kében fáradozunk, tömeges előfizetéseikkel teljes
függetlenségünket lehetővé tennék.

Felkérjük ennél fogva összes híveinket, hogy
céljaink elérésében nem csak a saját előfizetési
díjaik pontos beküldésével, hanem egyuttal la-
punknak a legkiterjedtebb módon való terjesz-
tésével is támogatni sziveskedjenek.

A lejárt előfizetési díjakat, valamint azok
megújítását kérjük legkésőbb e hó végeig be-
küldeni.

Az Erdészeti Ujság

kiadóhivatala.

Kiben bizzunk?

Lapunk első megjelenése, tehát már közel
tizenhárom év óta ismételten szó volt arról, hogy
nekünk erdészeti altiszteknek alig van olyan jó-
indulatu barátunk, a kiben minden tekintetben
teljesen megbizhatnánk, a ki érdekeinket igazán
szívén viselné. Akadnak ugyabb előjáróink között
olyan derék emberbarátok, kik igyekeznek alatt-
valóik sorsán segíteni, de hát ez csak helyi sé-
relmekre és bajokra hoz gyógyító, vagy legalább
enyhítő balzsamot, a melyből az egész tömeg-
nek vagy éppen semmi, vagy pedig csak vajmi
kevés jut. Egyedüli jó barátunknak eddig csak
ez a mi lapunk mutatkozott, mely személyválo-
gatas nélkül, nemcsak a saját előfizetőinek, ha-
nem azoknak az érdekeit is teljes erejéből szol-
gálni igyekezett és igyekszik ma is, kik magukat
tőle távol tartották, sőt nem hagyta ki munka-
köréből azokat sem, a kik gonosz indulattal köz-
vetlen vagy közvetett módon megrontására tö-
rekedtek.

Arra nézve, hogy sok helyen mennyire nem
törődnek még a mi sorsunkkal, a mi boldogu-
lásunk előmozdításával, alkalmam volt csak a
legutóbbi időben is ismételten meggyőződni és
szomoruan tapasztalni ennek bizonyítékait.

Folyó év május havában ugyanis olvastam
lapunkban, hogy a földmivelésügyi m. kir. mi-

nistérium úgy, mint a hogy az néhány év előtt is történt, méhészeti tanfolyamot engedélyezett a kincstári, valamint az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazásban álló erdőőri személyzet részére, módot akarván az által nyújtani neki arra, hogy megszerezve magának a méhészeti ismereteket, ezek révén tisztességes mellékkeresetre tehessen szert s így igyekezzék magának a gyöngye javadalmazása által alig biztosított megélhetést lehetővé tenni. A tanfolyamra való felvételre vonatkozó kérvényeket folyó évi május hó 15-ig kellett a nevezett ministeriumhoz felterjeszteni, én pedig hivatali előjárómtól csak a terminus lejárta után 4 nappal értesültem hivatalosan a dologról s akkor is csak azért, mert tudakozódtam iránta. Arra nézve, hogy ez közvetlen előjáróm, vagy pedig másnak a mulasztásából vagy indolenciájából történt-e, arra nézve természetesen pozitív adatok hiányában nem nyilatkozhatom.

Ugyancsak lapunkból értesültem, hogy annak szerkesztője az általa az 1908. évre kiadni tervezett Évkönyv terjesztését célzó előfizetési felhívást az összes kincstári erdőhatóságoknak, állami erdőhivataloknak, kincstári és járási erdőgondnokságoknak stb. még május hó végén megküldötte azzal a kéréssel, hogy azt személyzetüknek bemutatván, annak ezt a valóban hasznosnak, sőt szinte nélkülözhetetlennek mutakozó, a mellett pedig olcsó mű megszerzését ajánlják. Azóta ismételtelen volt alkalmam előjáróm előtt

megfordulni, de bizony ennek az előfizetési felhívásnak hírére sem láttam

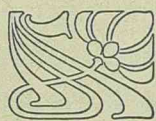
Olvastam az alsólendvai járási kartársak által Zalavármegye közigazgatási erdészeti bizottságához intézett kérvényt s több kartársammal együtt nyomban elhatároztuk, hogy hasonló kéressel fordulunk saját vármegyénk közigazgatási erdészeti bizottságához s alkalom adtán előjárónk támogatását és utbaigazítását kértük, az által azonban azzal lettünk elutasítva, hogy a tisztviselőknek elég bajuk van a saját érdekeikért való küzdelemmel s nincs érkezésük arra, hogy mások bajaival is törődjenek, hanem azt a tanácsot adta, hogy éppen úgy, mint a hogy azt a tisztviselők tették, mi magunk iparkodjunk helyzetünkön segíteni.

Nyilvánvaló ezekből már most, hogy mi erdészeti altisztek csak úgy boldogulhatunk s csak úgy leszünk képesek jólétünket kivívni, ha nem bizakodva mások segítségében, de mindenestre bizva mégis a jóindulatu támogatásukban magunk vesszük kezünkbe a dolgot és saját erőnkől igyekezünk kivívni magunknak azt, a mi jogos és méltányos.

A jóakarat számos előjárónknál, sőt talán azok nagyobb részénél megvan s ha ezek pártfogásukba veszik igazságos kéréseinket, lehetetlen, hogy az irányadó körök azok teljesítése előtt elzárkózzanak. Nekünk addig kell kopogtatnunk és kérnünk, a míg megnyílnak az eddig siket fülek s az arra hivatottak végre belátják, hogy

TÁRCZA.

Száldokfa.

Irta: Takács Sándor.

A török kiűzése után egy időre elnémult a tárogató sip. Még nem mozdult meg, még néma volt a Rákóczi népe. A másfél százados küzdelemben megfáradt és megfogyott magyarság türt és szenvedett. A kikkel egy szomszédságban élt, ezt a gyöngeség jelének vették és hadat indítottak rá, meg a vagyonára. Akkor még álltak régi kőváraink és kastélyaink, még voltak ősi udvarházaink, melyeknek megaggott falai között a végbeli élet minden emléke elevenen élt. Imitt-amott kényerüket vesztett végbeli vitézek, bujdosó kurucok is akadtak, a kik a mult dicsőségén töprenkedve, várták a szebb idő hajnalát. A harci riadó helyett azonban más hang ütötte meg a fülüket. Odafönt Bécsben jónak

látták, hogy Magyarországon magyar vár, magyar végház, magyar vitéz ne legyen. És szélnek eresztették a magyar végbelieket és megkezdték a magyar várak és kastélyok eltörlését. Minek is álljanak tovább a régi dicsőség ez emlékei, hisz csak a kóborló zsinnyoknak (ez volt akkor a kurucoknak a neve) adnak menedéket? Nagy költséggel — magyar pénzen — rontatták tehát le a magyar várakat s kőrákásba temették századok küzdelmeinek, nagy tetteinek emlékeit.

A robbantások a régi magyar várak több százados élő tanuit is elpusztították. A kőrákás lett ezeknek is a szemfődele. Ez élő tanuknak a régi magyarok kedves fáit a száldok- vagy hársfát mondjuk. Valamikor minden magyar végházban, minden magyar kastélyban akadt egy-két ilyen több századot ért fa, a mikhez több századnak kegyelete fűződött. Ezeket a szép fákat hol hársfának, hol meg száldokfának hívták. Az utóbbi elnevezés ma már jobbra csak a székelység földjére szorult, de egykoron az egész országban divatozott.

nekünk is van annyi jogunk a megélhetéshez, mint a béreseknek, a kiknek érdekében pedig csak az imént nagyon üdvös törvényt alkotott a törvényhozó testület.

A cselédet immár szolgálatának minden fázisában megvédelmezi a törvény az önkény ellen, csak a járási és magán uradalmi erdőörök, no meg az uradalmi vadászok vannak még mindig abban a szomorú helyzetben, hogy az ember legprimitívebb jogaival is alig rendelkeznek. Ezeknél még mindig hiányzik a szolgálatuknak szabályozása s kivált jövőjüknek és családjuk jövőjének biztosítása.

Ezek vannak tehát leginkább ráutalva arra, hogy sanyaru és türhetlen helyzetükön segítve legyen s ezért önerejükől kell igyekezniök megszerezni azt a javadalmazást és azokat a jogokat, a melyek őket terhes szolgálatuk után méltán megilletik.

Ölbe fektetett kézzel nem érünk el semmit, ezért hát: «munkára fel!»

Keressük egymással az összeköttetést, a melyet legjobban lapunkban kaphatunk meg s gyámolítsuk, támogassuk egymást a létünkért való küzdelemben. Közös érzés vezéreljen mindnyájunkat, mert ha ez meg lesz, akkor küzdelemünknek sikere ideig-óráig késhet ugyan, de nem maradhat el.

Egy járási altiszt.

Az Évkönyv.

Lapunk két hét előtti számában megígértük volt, hogy a következő számban közölni fogjuk azok névsorát, kik az Évkönyvet megrendelték, de sajnos, a szerkesztőnk családjában bekövetkezett szomorú esemény miatt ez is, mint több más egyéb is elmaradt. Multkori mulasztásunkat most helyreépítjük s itt közöljük a megrendelőket:

1. Asbóth Mihály Böszörmény	3 példány
2. Omischl Nándor Sümeg	1 „
3. Plencner Rezső Kövi	6 „
4. Guckler Károly Budapest	9 „
5. Ay Mihály Mátrafüred	1 „
6. N. Barthos Gyula Malomviz	1 „
7. Bónis Kálmán Turjaremete	1 „
8. Kleeblatt Nándor Beleg	1 „
9. Szigyártó József Petrozsény	3 „
10. Tóth András Dunaszekeső	1 „
11. Sylvester József Torja	1 „
12. Cséti Viktor Magyar-Polyán	1 „
13. Burián János Tard	1 „
14. Főhercegi uradalom Végles	2 „
15. Schuller Traugott Ó-Radna	1 „
16. Pintye Gábor Uj Radna	1 „
17. Kovácsy Gyula Persahavas	1 „
18. Tersánszky János Borberek	1 „
19. Nazarovits Antal Borberek	1 „
20. Juhász István Uj-Radna	1 „
21. Sipos Márton Bélapátfalva	1 „
22. Ferenc Mátyás Bélapátfalva	1 „
23. Nagy József Bélapátfalva	1 „
24. Schenk Eusztách N. Bodok	1 „

A hol az idő és az emberek miatt e fák veszendőre nem indultak, ott még ma is csodálatot keltenek. A gimesi vár összedőlt falai közül gyönyörű hársfák emelkednek az ég felé. A sivár pusztaságban, a romlás között az életet egyedül ők képviselik. A bajmóci vár óriási hársfája is él még s akár egész bucsu népe megpihenhet árnyékában. A nép hite szerint a gyönyörű hárs már I. Mátyás királyunk idejében terebélyes fa volt. Ma Európa egyik legnagyobb hársfájának tartják. Trencsén várának hársfája is ilyen lehetett, mivel az összeírások már a tizenhatodik században emlegetik az öreg hársfát, melynek lombjai alatt a megfáradt utasokat lócák várták pihenőre. A Kasza varában volt nagy hárs a tizenhetedik század végén még jó egészségnek örvendett s árnyékoldala az egyik bástyát erte, verőoldala meg a másikig nyult. A makovica, a sárosi és a zborói hársakat is rendre emlegetik a régi följegyzések.

Tudjuk, hogy a hársfa igazában a szlávok szent fája volt, de idővel a magyarság is úgy tisztelte

és szerette, mint azok, a kiktől e fa tisztelését eltanulta volt. Nincs egyetlen fánk sem, melynek a régi magyar nyelvben annyiféle elnevezése volt, mint a hársfának; nincs fa, melytől annyi helységnevünk támadt, mint a hársfától. A száldob (szoldob), lippa, száldok, zádog egyazon fát, vagyis a hársfát jelentette. A Száldobágy (hársas), Száldobos, Lippa (Temes, Somogy és Zala megyében), Lippa-Hárs (Somogy megyében), Hársas, Hárskut, Héthárs, Hársfalu, Hársvölgy, Hárserdő stb., stb., mint helynevek, nagyjából ma is élnek s értenünk adják, minő szerepet játszott Magyarországon egykoron a hársfa. De nemcsak a nyelvünk emlékei hirdetik őseinknek babonás ragaszkodását és hagyományos szeretetét a hársfához; történeti följegyzések is akadnak erről.

Fermedzin egyik jeles oklevél-gyűjteményében (Acta Bosnae) az 1629. évből igen érdekes jelentést közöl hazánk vallásos életéről. A Zrinyiek birtokán — mondja a jelentés — elhagyatott helyen hatalmas lippa (hársfa) áll. A törökök és a keresztények az ujhold

25. Kisfaludi János Jánosré	1	"
26. Grellneth János K. Dumbrava	1	"
27. Erdőgondnokság Sályi	1	"
Összesen	45	példány

Ez lenne tehát a kezdet, reméljük azonban, hogy már a legközelebbi napokban tömeges megrendelést fogunk kapni, olyan mértékben, hogy majd hozzá foghatunk a nagy munka nyomtatásához, a melylyel azután ugyancsak sietnünk kell, hogy azt még a folyó év vége előtt elkészíthessük és a megrendelőknek megküldhessük.

Az Évkönyv ügyében két héttel ezelőtt irt cikünkben már kifejezést adtunk abbeli aggodalmunknak, hogy kibocsátott és szétküldött előfizetési felhívásunkat sok helyen egyszerűen félredobják s meg sem mutatják azoknak, a kiknek arra szolgálatuk közben szükségük lenne.

A mitől féltünk, az — sajnos — egy pár helyen valóra is vált, legalább ezt látszik bizonyítani a hozzánk több helyről beküldött értesítés, hogy bizon ott az Évkönyv előfizetési felhívásának — dacára annak, hogy azt még május hó utolsó harmadában küldtük szét — eddig színét sem látták.

Ismételve hangoztatjuk ennél fogva szükségességét annak, hogy azok a kartársak, kiknek az Évkönyv kiadásának tervéről tudomásuk van, vegyék kezükbe az apostoli botot s igyekezzenek minél több előfizetőt gyűjteni, ez által is megmutatva a világnak, hogy tudunk a saját lábunkon is járni s képesek vagyunk arra, hogy megteremtsük magunknak azt, a minek már régen meg kellett volna lennie: az erdészeti és vadászati altiszti és szolgálta személyzet hasznos könyvtárát!

minden első vasárnapján nagy tömegbe verődnek itt össze, hogy a szent fának hódoljanak. A szomszédos plébános is közéjük megy s a jelenlévők között gyűjtött alamizsnáskáért misét mond nekik. A mindenfelől összeverődött nép pedig imádja, csókolgatja a lippát, mintha valami megdicsőült szentnek a teste volna (et adorano quell' arbore, basciandolo come fossi un corpo santo etc.). Aztán a néma fának mondogatja szíve töredelmes voltát és szentül hiszi, hogy a lippa csodákat művel s gyógyulásra fogja a betegeket, a kik a fának fogadalmat tesznek.

Ha ilyes dolog a tizenhetedik században is előfordult, még gyakoribb lehetett az a tizenhatodik században, a mikor a falvak és a puszták legtöbbszörének papja nem volt s a szabadjára engedett nép babonás hitét kénye-kedve szerint vallhatta.

De nemcsak a nép, hanem az urak is szerették, ápolták és ültették a hársfákat. Végházainknak majd mindegyikében találunk hársfát és a régi magyar keretek sem szűkölködtek hársfák nélkül. Az egykori ma-

Vadászati dolgok.

Gyilkos medve. Gondfalu határában Froló J. ottani erdész észrevette, hogy egy medve nekirontott a csordának és egy tehenet megtámadott. Az erdész védelmére kelt a szorongatott tehénnek és egy lövést irányított a medvére, mely a lövés következtében elszédült. Az erdész, a ki azt hitte, hogy az állatot leterítette, feléje közeledett, de vesztére. Alig, hogy az erdész a medve közelébe jutott, a holtnak vélt mackó feltápaszkodott, megölelte támadóját és mancsaival agyonszorította. A lövés zajára odaérkezett pásztorok elűzték a medvét, de az erdész néhány órával rá meghalt.

Fürj- és házi csirkék egy kotló alatt. Csánád megyéből, Apáca vidékéről írják lapunknak az alábbi érdekes esetet: A múlt hét utólján egy idevaló dohányos kertésznek a tyukja, a mint este hazajött a csirkeivel, 5 darab kis fürjecske volt vele; másnap reggel ismét kivitte a kotló úgy az édes mint a mostoha gyerekeket; így ment ez 3 és fél napig. Kíváncsiak voltunk, meddig lesznek a kis fürjek a kotló alatt, de bizony harmadfél nap elteltével, a kotló a fürj-csirkék nélkül jött haza este; alkalmasint megszöktek a kis fürjek tőle, vagy az igazi anyjukat megtalálták és a mostohát faképnél hagyták. Érdekes, hogy a fürj-csirkék a kis házi csirkékkel jó barátságban voltak, együtt ettek és ittak és a kotló szárnya alá közösen el is bujtak. Semmi vadságot el nem árultak. R.

A fogolynak anyai szeretetéről már nem egy vadász tett érdekes megfigyeléseket. Ezekhez hasonlót közöl egy vadász egy német szaklapban. Egy burgonyaföldön szedegetett két vén fogoly tizenkét aprósággal, ugyanakkor az erdőszélen egy leselkedő róka mutatkozott. A megriadt fogoly-család csakhamar a

gyar udvarházak patriarkális életéből ezek a hársfák voltak a legvonzóbb szokásoknak és mulatságoknak a szemtanúi. A magyar uraknál ugyanis az a szokás járta, hogy a hársfák ágait mesterséges uton növesztették és hajtogatták mindaddig, a míg az árnyékos lombok és az erős ágak alkalmasokká lettek egy-egy nyári mulatóház vagy filegória építésére. Az ilyen mulatóházba vagy filegóriába két felől partosan csinált grádics vitt, mely grádicsnak hol több, hol kevesebb lépcsője volt. A filegória körül könyöklő karfás folyosó futott végig, a honnan rendesen igen szép kilátás nyílt a virágoskertre. Voltak olyan hársfafilegóriák is, a miket nem a lombok közé, hanem a hársfa egyenest kibocsátott gallyai alá építettek.

A mikor a hideg megrege tért s a hársfák rügyei fakadásra fordultak, a szép iratos filegóriák tornácai, emblémás és virágos szobái lettek az udvarházak népének legkedvesebb mulatóhelyeivé. Ott fönt, az illatos hársfavirágok közt és a mesterségesen kibocsátott gallyak alatt folytak a magyar urak, a nagyasszonyok

szomszédos burgonyaföldre menekült. A róka rövid megfontolás után szintén odasompolygott. Egyszerre csak előkerült a fogolytyuk, lankadtan lelógó szárnyakkal, fáradtan haladva és meg-megállva, mintha súlyosan megsebesült vagy sérült volna. Ily módon mindig távolabb csalogatta az ellenséget a burgonyaföldtől és családjától és mindig közelebb az erdőhöz. E közben a róka már egészen közelébe ért a fogolynak és éppen neki akart esni prédájának, midőn a fogoly gyorsan szárnyra kelt és elmenekült. Időközben a fogoly-család már teljes biztonságban volt, mert a másik öreg fogoly az ismert módon már elvezette másfelé az apróságot és így az anyaszeretetet tultett a róka furfangján.

Hasznos tudnivalók.

A csiperke-gomba termelése. Közismeretes, hogy e kiváló asztali gombák nedves réteken és világos erdőkben találhatók augusztus és szeptember hónapokban. Hogy tehát e gombát egész éven át olcsón és könnyű szerrel élvezhessük, gyűjtsünk friss szalmanélküli lótrágyát össze egy félreeső helyre, ahol 8—14 napig nyugodtan marad és kellően erjedésnek indulhat. Ezalatt a pincében, vagy más lég-huzammentes helyiségben 40—50 centiméter magas és tetszésszerű szélességű deszka-szekrényeket helyeztetünk el és azokat az előkészített lótrágyával jól teletömjük. Felülről körülbelül 5 cm. magasságba közönséges, de száraz kerti földet helyezünk, szintén szorosan oda döngölve. Ültetőcövekkel 15—20 cm.-nyi tévolságban egymástól 5 cm. mély és ugyanoly széles lyukakat furunk és kevés csiperkegombacsirát helyezünk beléjük és az üres helyeket lótrágyával földjük be. A legajánlatosabb csira a francia csiráztató

és az ifjak magyar szabásu multságai és játéka. Ott az udvarló, karfás tornácokon, mulató-erkélyeken, vagy bent a virágos nyári házakban gyakran megszólalt a magyar dal, gyakran hangzott az egyszerű magyar lant vagy hegedű. Még a nyári estéket is legszívesebben ezekben a filegóriákban töltötték. S mikor az idő estvéhez közelített, az inas-vaskarikákba gyertyatartókat függesztettek, s úgy világítottak. Aztán elkövetkezett a fülemile-várás! Kicsije, nagyja unos-untalan leste a fülemile megszólalását. S a mikor a kedvelt dalosmadár szózatot adott, bokorról-bokorra követték s némán lesték csattogását, édes-bus sirását és trillázó füttyeit. Annyira szerették e kedves madarat, hogy sok filegóriában madaras-házat vagy madártartó kast is építettek számára. Persze, ezek a szegény rabmadarak beszédesekké csak akkor lettek, a mikor szabad társaiknak a hívogatását hallották s még ilyenkor is zokogva sirdogáltak.

(Folyt. köv.)

helyekről származó; 1 kiló ára körülbelül 3 Frank A szekrényeknek, amelyekbe a csirát tesszük, úgy kell berendezve lenniök, hogy azokat felülről deszkákkal befödhezzük, s hogy a fedél a feltöltött földtől 15—20 cm.-nyi távolságban legyen, hogy a gombák befödésök által fejlődésükben és növekedésükben meg ne akadályoztassanak. Ha a föld tulságosan száraz, úgy öntsük le a melegágyat kevés langyos vízzel, hogy a föld kissé nedves legyen. A lelocsolás után a melegágyat kissé átszellőztetjük, hogy meg ne penészesedjék és azután a deszkákat ismét ráhelyezzük 5—6 hét múlva már látjuk, hogy mint mutatkoznak a gombák barna kalapjaikkal, gyakran sok száz fedi be az ágyat. Pl. egy 1 m. széles és 10 m. hosszú melegágyról 8—10 hétig szedhetjük a gombát. Ezután a lótrágya ereje ki van használva és szükséges új melegágyat készíteni vagy pedig a régít felfrissíteni, amely célból a felső földfelületet leveszszük, de a fiatal csirát gondosan kimélnünk kell, mert ezt kell az új, vagy felfrissített ágyba ültetnünk. A trágyát jól meglazítjuk, frissel összekeverjük és aztán a fent elmondottak szerint járunk el,

Ha azt akarjuk, hogy az egész éven át legyenek ilyen gombáink, akkor olyan pincét kell választanunk, amelyet a fagy nem ér és 4—6 hetenként kell új ágyat készítenünk.

A gombák kerek fejek alakjában bujnak ki a földből, amelyeknek szára és felső felülete fehér színű. Ha zavartalanul tovább hagyjuk őket nőni, akkor laposabbakká lesznek, kalapjuk ernyő alakjában terjeszkedik szét és alsó, vékony levélkékből álló felületük sötétvörös színűvé lesz. Használatra a fejek szétnyílásuk előtt a legjobbak; ilyenkor kell őket késsel levágni. Föld feltöltése és a külső levegőtől való elzárás által e fejek nagyobbakká lesznek. Ha a felülhelyezett földre tégladarabokat teszünk, akkor e gombák, ha egyszerre túl sok lép fel, tovább állanak el. Ha termékenyek az ágyak, akkor a gombákat naponként szedjük le. A földet száraz időjárás esetén, csak kevés langyos vízzel kell meglocsolnunk. Télen hideget és nedvességet gondosan távol kell tartanunk és a melegágyakat a közönséges szalmatakarón kívül még deszkákkal kell felülről és oldalról ellátni. Nagy hidegben e gombák növekedését elősegíthetjük azáltal, hogy az ágyra kevés, száraz szalmát, erre pedig meleg, a szemétdombból felrázott almot fektetünk. Főleg arra kell törekednünk, hogy az ágyat egyenlő hőfokon és egyenlő nedvességben őrizzük meg.

Hogy a csiperkecsirát jól és használatra sokáig fenntarthatassuk, úgynevezett csiraköveket készítenk magunknak és ezekhez kétnegyedrész ló-, egynegyedrész tehéntrágyát (mindkettőt szalma nélkül) és egy-negyedrész komposztot vagy lombföldet veszünk kellő mennyiségű vízzel és ezen alkatrészekből egy masszát dagasztunk, amelyet téglák formájára nyomhatunk össze. E formába szeles napon a leirt masszából annyit hozunk, amennyi mindig csak beférhet és a kész téglákat óvatosan kivesszük a formából. Hogy ezt könnyeb-

ben eszközölhessük és hogy a téglák össze ne törhessenek, a forma belső falát mindig nedvesen kell tartanunk. A kész téglákat deszkákra rakjuk, néhány órán át ott hagyjuk és azután egy tompa bottal a téglák közepe táján 3 centiméternyi távolságban egymástól három körülbelül 5 centiméternyi mély lyukat furunk és kiteszük a téglákat száradni a szabadba. Mivel a visszamaradt legcsekélyebb nedvesség is kárt tehet a csirában, azért alaposan ki kell őket szárítanunk. Kivülről gyakran teljesen száraznak látszanak, noha belül még nedvesek. Legjobb, ha egy téglát ketté törünk, hogy belső állapotát megvizsgálhassuk. Ha a téglák szilárdak és szárazak, akkor lótrágyát veszünk, amelyet előbb a kellő hőfok eléréseért egy helyre gyűjtöttünk össze és 10–15 cm. magasságba a padlóra helyezünk. Erre a gombaágyból annyi csírárt veszünk ki, hogy a lyukakat a téglákban szorosan betömhessük és hogy miután e téglákat egymásra fektettük, a felső felületet is befedhessük. Amikor a téglákat egymásra rakjuk, főleg arra kell ügyelnünk, hogy kissé távol álljanak egymástól, hogy a trágya melege és gőze a rakáson teljesen át bírjon hatolni és fel bírja melegíteni. A kup alakjára épített rakás csucsát egy téglával zárjuk el, az egészet trágyatakaróval vesszük körül és 14 nap múlva megkétszerezzük ezt. Ha bizonyos idő múlva a csíra a téglákat teljesen áthatolta, amiről egy téglák kettétörése által győződhetünk meg, akkor szétválasztjuk őket és száraz, fagymentes helyen megőrizve, több évig is jól elállnak.

A melegágyakat, amelyeken a téglák segítségével termelünk gombát, szintén pincékben kell felállítanunk és hasonló távolságra és mélységre a csíra-téglákból olaszdió nagyságu darabokat kell tennünk.

Ha nyáron csináljuk ez ültetvényt, akkor már igen hamar bujnak ki a gombák. Máskor és különösen hidegben az ágyat 14 nappal előbb 5 cm. magasságba finom, félig szalmanélküli lótrágyával kevert melegágyfölddel kell befednünk, ezt deszkával kissé összelapítjuk és esetről esetre kevés langyos vízzel lelocsoljuk. Azután a gombák rövid idő múlva meg fognak jelenni.

E. B.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az állatok és az alkohol. A természettudósok azt állítják, hogy az elefánt, a medve, a ló, a kutya szenvedelmesen szereti az alkoholt. A medve és a majom a sörivásban bátran kiállják a versenyt egy gyöngébb lélekzetű német burssal. A tyuk nagyon szereti a pálinkát és egymást töri a pálinkás meggyért, a mit pajkos fiúk vetnek oda nekik, hogy gyönyörködjenek a részeg tyuk játékában. Állatkerti apolók beszélnek, hogy az elefánt akárhányszor ügyes fufanghoz folyamodik, sokszor betegséget szimulál, csak hogy szesztartalma orvosságot adjanak neki. Érdekes,

hogy a majmot is éppen ennél a gyöngéjénél fogva ejtik fogságba az afrikai bennszülöttek. A majomfogás így történik: pálinkával telt edényt allitanak az erdő szélére. A majmok alig hogy megpillantják az edényt, csapatostul rárohannak és hamarosan úgy berugnak, hogy az eget bőgőnek, az embert meg testvérjüknek nézik. A bennszülöttek közül egyik most a majmok köze megy, egy majmot a karjánál fogva elkap és megindul vele a falu felé. A majmok egymás karjába kapaszkodva mennek csapatostul a vadász után. Mikor azután a faluba érnek, elbánnak velük. A madarak között a papagályról mondják, hogy nagy alkoholista. Több természetbuvár a pillangóról is azt állítja, hogy részeges és ugyancsak gyakran megesik vele, hogy a földön holt részegen fetreng. A newyorki sörgyárak lovai a sörivást úgy megszokták, hogy sör nélkül már rájuk nézve az élet szinte elviselhetetlen s bizony gyakran megesik, hogy a sárga földig leisszák magukat s akárhany ilyen ló a delirium tremensz ismert tünetei között adja ki páráját. Általánosan ismert dolog, hogy Németországban a diákok kutyái erős sörivók, olyannyira, hogy például némely kutya több sört elfogyaszt naponta, mint maga a gazdája.

Mivel élnek az afrikai bennszülöttek? Az afrikai bennszülöttek épp úgy megeszik a főzeléket, mint a hogy megeszik a húst. És fölhasználják a háziállatok tejét is. Egyedül tán a kongóbeli indiánok azok, a kik a világ minden kincséért se innának meg egy korty tejet sem. A tojást azonban, főképpen pedig az izletes teknősbéka tojást, a Kongó vidékéről való indiánok nagyon szeretik, az igaz, hogy Afrika más államaiban azután él olyan több más nép is, a mely viszont a tojástól fordul el valóságos utálattal. A szudáni négek főcsemegéje az ugynevezett amara, borsal, sóval, köménymaggal és hagymával alaposan behintett nyers máj. Közkedvelt csemegéjük a zebra és az elefánt lába is. A nyám-nyám négek kedvelt eledele a kutya hus és kiváló csemegének tartják az oroszlán és leopárd husát is. Érdekes, hogy a bennszülöttek a húst nyárson vagy forró kövek közé szorítva sütik meg. Az Afrikában élő európaiak persze nem igen tudnak megbarátkozni a bennszülöttek életmódjával, s azért többnyire csirkével, kacsával s más házi szárnyasokkal élnek. Mc. Mahon amerikai miszionárius azt mondja, hogy Afrikában való tartózkodása alatt több mint 3000 tyukot evett meg, de miszionárius társai között volt sok olyan, a ki jó étvágygyal fogyasztotta el a papagály, majom és sündisznó pecsenyét is.

H I R E K.

Szerkesztőnk gyásza. Lapunk szerkesztőjét és családját a múlt héten megrendítő csapás érte. Veje, Butyiri Flóris, a brátkai állomásra csak a legutóbbi napokban kinevezett állomásfőnök ugyanis múlt hó

24-én végzetes balesetnek lett áldozata. Az említett napon ugyanis a derék, buzgó hivatalnokot a bucsai állomáson, hol már forgalmi szolgálatának utolsó napjait élte, az este 11 órakor berobogó tehervonat elgázolta s kapott sérülései következtében 3 órai kínos szenvedés és a bánatos özvegyétől vett érzékeny bucsu után a nagyváradi közkórházba való szállítása közben meghalt. Temetése a Kolozsvár—nagyváradi vasutvonal minden szabad tisztviselőjének és a közeli és távoli környék nagy számban összesereglett népének részvétele mellett f. hó 27-én Bucsán ment végbe. Korai halálát fiatal özvegyén, 2 éves leánykáján, 8 hetes fiacskáján kívül nagy számú rokonság és tisztársainak, ismerőseinek ezrei siratják. Áldott legyen emlékezete és csendes örök pihenése!

Halálozás. Folyó évi 25-ik számunk egy visszaérkezett cimszalagjára tett megjegyzésből megdöbbenéssel és mély fájdalommal értesülünk, hogy Fukász István, a lipitújvári m. kir. erdőőri szakiskola főerdőőre meghalt. A derék férfiú halála bizonyosan mélyen fogja megrendíteni mindazokat a kartársakat, kik a szakiskolai tanulmányokat az ő keze alatt végezték és őt ez alkalommal szeretni és becsülni megtanulták. Lapunknak és törekvéseinknek elejétől buzgó hive és apostola volt. Adjon neki a jóságos ég csendes pihenést!

Nyugalomba! Németh Gyula m. kir. közalapítványi erdőőr hosszú és fáradságos szolgálata után nyugalomba vonult. Tiszta szívből kívánjuk, hogy a lapunknak első megjelenésétől kezdve buzgó hive jól megérdemelt nyugalomát még hosszú éveken át jó egészségben, boldogan, megelégedetten élvezhesse!

Pisztoly a gyermek kezében. A hunyadmegyei Alsóbarbatyén községben két gyermek játéka halálos szerencsétlenséget okozott. A nyolc éves Burleszk Nikolaj katonásdit játszott János nevű öccsével. Játék közben levették a falról apjuk forgópisztolyát. János szembe állt bátyjával s tüzet vezényelt. Nikolaj nem tudta, hogy a pisztoly töltve van s elsütötte. A golyó öccsét szíven találta, a ki holten esett össze.

A viperamarás. Ambrus Mihály kassai lakost a kavecsányi erdőben való utjában egy vipera megmarta. Ambrus futva ment vissza Kassára, hogy sebet orvosoltassa, azonban a város első utcáján összeesett és keze, valamint az arca dagadni kezdett. A mentők a kórházba szállították. Állapota reménytelen.

Kibukott a vonatból. A Lupény és Vulkán közötti vasuti vonalon a Vulkán felé haladó vasut egyik kocsijának ablakából kifelé nézegetett egy utas kis leánya. Egyszerre a kocsi ajtaja kinyílt és a leányka kibukott a kocsiból. A kis leány anyja a robogó vonatról utána ugrott leányának. Az utasok azonnal meghúzták a vészféket, mire a vonat megállt. Az utasok azonnal az anyja és leánya segítségére siettek és konstatálták, hogy sem az anyának, sem a kis leánynak baja egyáltalán nem történt. Az anyja és gyermeke a vonattal folytatták utjukat.

Méregkeverés gyanújában. Aradról jelentik: Körülbelül egy évvel ezelőtt Szarka Béla temesvári államvasuti főkalauz gyanus körülmények között meghalt. A holttestet exhumálták és belső részeit az országos vegyészhez küldték, a kitől ma érkezett meg a szakértő vélemény, hogy a holttestben nagy mennyiségű arzént talált. A méregkeveréssel Szarka özvegyét gyanusítják, a ki állítólag azért mérgezte meg férjét, hogy a biztosítás összegét megkapja. Szarkáné leánya néhány hónappal ezelőtt szintén gyanus körülmények között halt meg s ezért a vizsgálatot ebben az irányban is folytatják.

Betörő diákok. A szászvárosi ev. ref. Kun-kollegium több tanulója tolvajkulcscsal betört az igazgató lakásába, a honnan azután behatoltak az igazgató irodájába is. Ott az iratokat fölforgatták s a pénzes szekrényt feszítő vasakkal fessegették, de nem tudták feltörni. A mikor látták, hogy a pénzes szekrénnel nem bírnak, az irodából és az igazgató lakásából több értéktárgyat elvittek. A esendőrség a betörő diákok közül elfogta Melkó Zakariás és Kiss József negyedik osztályu tanulókat, a kiket a dévai ügyészség fogházába szállították. Kihallgatásuk alkalmával azt vallották, hogy Amerikába akartak utazni s ezért volt szükségük a pénzre. A diákokat fogva tartották. A botrányos ügy Szászvároson kínos feltűnést keltett.

A levegőbe röpkölt hajó. Tripolisz partvidékén a múlt hónap elején rettenetes katasztrófa ért egy Lulu nevű gőzöst: a hajón lévő puskaapor fölrobbant s igen sokan életüket veszítették. Most kiderült, hogy a hajót saját kapitánya röpköltette a levegőbe. A puskaapor ugyanis, a melyet szállított, csempész-áru volt s a kapitány, a mikor látta, hogy a csempészt fölfelezték, a letartóztatás elől a halálba menekült. A rettentő drámáról a következőket jelentik:

A hajó Pireusz kikötőjéből jött s ezer hordóska puskaport és igen sok fegyvert akart Tripoliszba szállítani. Tripolisz partvidékén a hajó kapitánya meglátott egy halászbárkát és megkérdezte a gazdától, nem volna-e tíz-tizenöt bárkája, a melyen vizet hozna a hajóra. Ez a kérdés tripoliszi csempész nyelven azt jelenti, hogy van-e bárka, a mely a hajóról partra szállítaná a csempészt árut. A halász látszólag vállalta a megbízást, de első dolga az volt, hogy jelentést tett a francia-tunisi határőrségen. Az őrség parancsnoka összeszedett harminc halászbárkát és száz fegyveres embert, aztán elindult a csempész hajó ellen. A puskaaporos hajó kapitánya lekiállt hozzája:

Hajóm puskaporral van megrakva. Nem tehetek velem semmit, a nélkül, hogy magatok is rajt nevesnétek. Életetek a kezemben van.

Ezután meglóbálta a kezében lévő égő csóvát majd újra lekiállt:

Ha a parancsnok mondani akar valamit, jöjjön fegyvertelenül a hajómra. De ha meg akartok támadni, magammal együtt titeket is a levegőbe röpköltök.

A parancsnok üres fenyegetőzésnek tartotta ezt és támadást vezényelt. A legények felmászta a hajóra, s mikor a födelzetre értek, a kapitány ezt mondta:

Ti akartátok!

A csóvát beledobta egy nyitott puskaporos hor-dóba, Irtózatos dörrenés hallatszott, át nem látszó füst-felhő támadt s a szörnyű zajban és füstben emberi testrészek, vitorlafoszlányok és szilánkok röptek. A vizen igen mély, töleser támadt, a part megrendült, az ég elsötétült, s mintha ég és föld összeomlott volna, olyan pusztulás, menydörgés és sötétség támadt. A rettentő pusztulásból mindössze öt ember maradt meg, mind az öt a hajó legénységéből. A hajó és rakomá-nyának tulajdonosa. M'sbah serif, a tripoliszi kormány-tanácsos egyik előkelő tagja.

A sikkasztó katona és az őrjárat. Kassán, mint onnan jelentik, Tóth János, a 34. gyalogezred közlegénye háromszáz koronát sikkasztott az ezred pénztárából. A hiányt azonnal észrevették s mivel ész-revették, hogy Tóth nincs a kaszányában, a gyanu rögtön rá irányult. A sikkasztó közlegény időközben a Fő-utca 114. számú házba ment, a hol Ocskai Mária nevű szeretője szolgál a Hadik-családnál. A házmester a ki tudta, hogy Tóthot keresik, azonnal értesítette a, hadtestparancsnokságot, a honnan őrjáratot küldtek ki a sikkasztó elfogására. A mikor az őrjárat a házba érkezett, Tóth gyorsan bezárta a konyha ajtaját. Az őrjárat parancsnoka kívülről felszólította Tóth Jánost, hogy haladéktalanul jöjjön ki, de a katona határozot-tan kijelentette, hogy nem engedelmeskedik. Ha rájuk török az ajtót, abban a pillanatban agyonlövi magát és a leányt. A konyhaajtó ablaküvegén látták is, a mint baljával átkarolta a leányt és jobb kezében pisz-tolyt tartott. A kirendelt közegek bekés hangon több-ször megismételték a parancsot, de Tóth János hajt-hatatlan maradt. Éjfél után kettőre járt már az idő, a mikor még mindig nem sikerült semmit elérniök. Erre az odaérkező ezredorvosnak mentő gondolata támadt. Megkérdezte a katonát, hogy szomjas-e. Az igénylő válasza benyújtott neki egy pohár szódavizet, a melybe előzőleg altató port hintett. A közlegény fölhajtotta az italt, de a hatás felóra után sem mutatkozott. Most már utoljára felszólították a sikkasztót, hogy engedel-meskedjék. Az volt a felelet, hogy abban az esetben, ha az őrjárat elvonul, okvetetlenül kijön. A szuronyos katonák egy része a rendőrökkel elrejtőzött, a többiek lefelé tartottak. Alig értek az első emeletre, három lövés dördült el. A rendőrök betörték a konyhaajtót és elsőnek a jelenlevő Konrád Lajos tábori lelkész ment be. A katona és szeretője vértől elborítva hevert a kőpadlózatán. Tóth János a halántékán sebesült meg, a cselédleány a szíve fölött. Az előbbi a katonai, a másikat a városi kórházba szállították. Állapotuk válságos.

Szerkesztői üzenetek.

Valamennyi tisztelt olvasónknak. Lapunk múlt szá-mának végleges összeállításában vöm szerencsétlen halála és temetése miatt akadályozva voltam s azért annak hiányaiért szíves elnézésüket kérem. **Magdó Márton** urnak, Bábolna. Hogy jött ez a meglepő áthelyezés? Az új helyben sok sze-rencsét kívánok. Előfizetésed jövő év január 15-én jár le. Légy zsíves azon a vidéken lapomat terjeszteni. **Flóra Károly** urnak

Belényes. Dragomis Pompéjus kartársunk Tárkányból – a posta feljegyzés szerint eltávozott. Szíveskedjék velem új lakóhelyét tudatni.

A kiadóhivatal postája.

Horváth József urnak, N.-Runk. A 10 koronát köszö-nettel vettük. **Klespitz János** urnak, Gosztola. Előfizetése jövő évi február hó végéig van rendezve. **Kuti János** és **Mihályovics János** urnaknak, B. Monostorszeg. A 4—4 koronát vettük s bejegyeztük. Mint visszatérő régi hiveinket örvendő üdvözljük! **Oltyán László** urnak, Szt.-Ágota. A 4 korona beérkezett. **Járos Ernő** urnak, Kaphegy. A beküldött 2 koro-nával ezeptember végéig van előfizetve. A lapot rendszeren küldjük, csak az ottani posta kézbesítse rendszeren. Nem tudná közölni, hogy Járos Károly olvasónk Ujpestről hová költözött? **Fetz Lajos** urnak, F.-Szivágy. Nincs mit megbocsátanunk, hiszen Ön egyike legpontosabb előfizetőinknek. **Csitkovits Antal** urnak, O.-Szilas. A lejáratot kiigazítottuk s így az elő-fizetés az év végéig rendezve van. **Márkus Sándor** urnak, N.-Pécely. Az ígéretet köszönettel tudomásul vettük. **Bardi-ovszky János** urnak, Ujbánya. A 6 koronát megfelelően elszá-moltuk. **Repicky János** urnak, Berencsfalu. Előfizetése szeptember végeig van rendezve. **Tornyos Ferenc** urnak, D. Gö nicvölgy. A címet kiigazítottuk.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott hitbizományi uradalomnál egy erdőőri állás jött üresedésbe, a melynek betöltésére ezennel pályázatot hirdetek.

A pályázóktól megkivántatik:

1. Erdőőri szakvizsgai bizonyítvány.
2. Szolgálati bizonyítvány.
3. Keresztlevél.
4. Erkölesi bizonyítvány.
5. Orvosi bizonyítvány.

Illetmények:

480 korona évi készpénz fizetés, lakás és tűzifa, 3 kat. hold. szántóföld, 4 darab marha és annak egy évi szaporulata, nyári legeltetése.

A magyarnyelven kívül még a román nyelv bi-rása is szükséges.

Folyamodványok **Csató Pál** urad. főerdészhez adandók be *Branyicska (Hunyad megye.)*

Burger Frigyes

drogéria üzlete

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 10.

Vásárol mindennemű szárított gyógy-füveket napi áron.

Kivánatra szívesen szolgál felvilágosítással.

»VADÓR«

1—5

cimű Hőnig-féle tankönyvet bármely mennyiség-ben megvesz lapunk szerkesztősége.

Nyomatott **Stegmann János** könyvnyomdájában Szászsebesen

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre. 8 kor.
Fél évre 4 „
Negyed évre 2 „

PÉNZKÜLDEMÉNYEK:

a »Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövet-
kezet« címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.
Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:
PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fil. Ajánlközásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fill.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

XI. évfolyam.

Szászsebes, 1907. Julius 4.

27. szám

RÉGIPÉNZEK

aranyból és ezüstből jó árban megvétetnek. **Schmideg**
Alfréd, Budapest, I., Maros-utca 7.

Blum és Társa

sőrangu egyenruházati intézet

BUDAPEST IV, Kossuth Lajos-utca 1–16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu
erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések, az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a
betekínthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt
megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készíttetnek. Vevőink kényel-
mére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a vidéki megrende-
lések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kívánatra **ingyen és bérmentve** küldjük meg **árjegyzékünket** és a hivatalos megrendelés-
hez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily esekély megrendelés s a lehető
legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmívelésügyi Miniszterium hiva-
talanosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület“ rendes tagjai.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János
Szeged

Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műórák, főtálalója
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Haering Ede

természetrizai tanszergyáros
SZEGED

Csemegi uca 5 és 7 szám.

Elvállalja mindenféle állat művészies
kitömését felelősség mellett.

Nagyobb vadászszobák berendezésére,
tropheák, szőnyegek és reliefképek készítésére
vállalkozik. Praeparálásra alkalmas vadat a
legjobb áron megvesz, esetleg más praepa-
rátummal becserél. Árjegyzéket kívánatra
ingyen és bérmentve küld.

Vadakat a következő áron vásárol:

Vadmacska . 4—6 koronáig	Vaddisznó súly szerint
Borz . . . 4—6 „	Galamb 0.80—1 koronáig
Vidra . . 10—20 „	Tuzok . . 8—10 „
Róka . . . 3—6 „	Erdei szalonka 2—2.40 kor.
Medve nagyság szerint.	Daru . . 6—12 koronáig
Mókus . . 1 kor.	Vadlud . . 2—3 „
Mogyorós pele 1 „	Vándor sólyon . 2 kor.
Földi kutya . 1—2 koronáig	Sas . . . 3—10 koronáig
Szarvas nagyság szerint.	Keselyű . 10—12 „
Ózbőr . . 3—5 koronáig	

A gyár a Délmagyarországi Köz művelő-
dési Egyesület védnöksége alatt áll.

Megrendeléseket elfogad a Szent-István Tár-
sulat is, Budapest, VIII. Szentkirályi utca 28.

Sürgőnycim: **Haering, Szeged.**

Egyenruhákat
Egyenruházati cikkeket
Polgári ruhákat
Fehérneműt

Fegyvereket és töltényeket

A legjutányosabb árak mellett legjobb minőségben készít

BLUM SÁNDOR

udvari szállítója Ő Felsége a perzsa császárnak, I. Péter szerb királynak és Wladimirovics orosz császári nagyhercegnek.

Budapesten

Váci utca 15.

Erdőtiszteknek nemkülönben erdőaltiszteknek előnyöst részletfizetés kedvezmények

Nagyobb megrendelés esetén kívánatra mértékek felvétele véget a cég egy szabásza sajtát költségén bárhova elküldi

Arjegyzéket és mintákat ingyen küldök.

Vidéki megrendelésekre kiváló gond lesz fordítva. Legkisebb megrendelést is szívesen eszközlök. Meg nem felelő áru a cég költségén visszaküldhető.

Ogris M. Fegyvergyára
FERLACH (Karinthia)

Aranyérem:
Páris 1900.

46 remekelés.

! Forradalom!

a fegyver technika terén.

A kettős hatású önműködő biztosító és ellenbiztosító **Tambour szabadalom az összes rendszerű** fegyvereknél rögtöni lőkészényletet és egyzersmind absolut biztosítást ad véletlen elsülés ellen.

A töltött fegyver felhuzott kasszal beállított rögtönzővel, bármily helyzetben a

Tambour

szabadalom által minden fegyver veszélytelenné lesz, akárcsak egy sétabot.

Kérjen erről ingyen prospektust!

Különlegesség könnyű hármás fegyverekben 2,8–3 kg-ig.

Magyar árjegyzék ingyen és bérmentve

Magyar levelezés!

Nincs szebb, olcsóbb és kedvesebb ajándék mint egy
beszélőgép!

**A beszélőgép színházat-
zenét, hangversenyt
pót ol!**

Magyarország legolcsóbb beszerzési forrása.

Kapható: Edison **Phonograph** 5 frt
Gramophon, 6 müdarabbal 12 frt 50 krtól,
Automata 35 frttól följebb.

Hengerek és lemezek óriási választékban.

Több ezer új fölvetel ének- és zenében.

Használt lemezeket veszek vagy
ujakra becserélek.

Képes árjegyzék külön-külön a fenti
cikkekből ingyen és bérmentve.

Tóth József

Gramophon-nagykerekedő.
Szeged, Könyök-utca 3a sz.

Előnyös vadártékesítés!

Szarvas, dámvad, vadsertés, őz, nyul, fogoly és egyéb lőtt vad értékesítését minden mennyiségben elvállalom a legmagasabb árak mellett.

Azonnali készpénz elszámolás!

Ajánlatokkal kér:

Fodor Károly

bizományos

BUDAPEST, (központi vásárcsarnok).

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK
BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

A legrégibb és legnagyobb egyenruházati intézet.

A nagyméltósági földművelésügyi m. kir. ministerium 70542 magas rendeletével az erdő-igazgatóságoknak ajánlva.

Erdészeti- és erdő altiszti

egyenruhákat, egyes egyenruhadarabokat és mindennemű felszerelési cikket ajánlunk kitűnő mesteri szabás és ízlés teljes kiállításban.

Fehérneműek- és harisnyák óriási választékban.

Fegyverek- és töltényekből állandó nagy raktár.

Polgári ruhák

a legjobb magyar- és angol szövetekből elsőrangú szabászok közreműködése mellett készülnek.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők megrendelések és nagyobb megrendelés esetén kívánatra saját költségünkön egy szabást küldünk a mértékek felvétele végett.

Árjegyzéket és mintákat

ingyen és bérmentve küldünk és vevőink kényelmére bármely cikket készséggel beszerzünk. Meg nem felelőt visszavesszünk.

Nyomatott STEGMANN JÁNOS könyvnyomdájában Szászsebesen